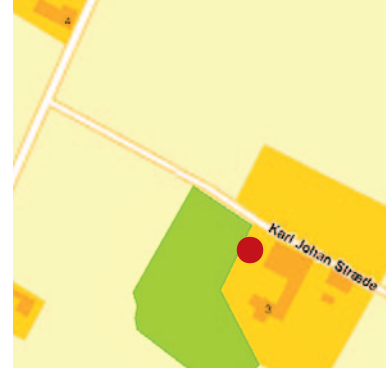

Huse i Øster Hassing Sogn

Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af en gruppe interesserede i Øster Hassings huse, bestående af Birthe Eriksen, Jens Winther Kjeldsen, Lotte Kock, Johanne og Kaj Pallisgaard og Jørgen T. Pedersen. Redigeret af Klem Thomsen og Asbjørn Thomsen. August 2021.

Karl Johan Stræde 4

Øster Hassing By, matrikel 6i

Luftfoto af Karl Johan Stræde 4, fra 1948-52.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B13138.

I 1875 udstykker Christen Møller to parceller fra sin ejendom matr. nr. 6a. De ny udstykkede parceller består af matr. nr. 6i med et hartkorn ¹⁾ på 2 fjerdingkar og 1 album og matr. nr. 6h med et hartkorn på 2 fjerdingkar og 2¼ album.

Samme år sælges parcellerne til Jens Christian Thomsen, hvorved stedet på Karl Johan Stræde 4 bliver en selvstændig enhed. Formentlig er det første hus på stedet bygget kort herefter. Ved folketællingen i 1880 bor Jens Christian Thomsen, hustruen Maren Kirstine Hansen og den etårige datter Inger Marie Petra Thomsen i huset på Øster Hassing Mark.

I 1883 sælger Jens Christian Thomsen sin ejendom til Jens Christian Trudesen. I skødet gøres udtrykkelig opmærksom på den "Pligthus" servitut, der har påhvilet matr. nr. 6 siden

1857, og denne servitut lyder: "Ejendom Matr. N. 6 bevilget nedlagt mod at der indrettes et Hus med Tilliggende af mindst 1½ Td. Land til Taxt 24 ²⁾, der stedse bliver at vedligeholde". Ifølge folketællingerne i 1890 og 1901 ser Jens Christian Trudesen ikke ud til selv at bo i

huset, så formentlig er stedet lejet ud.

1904

Jens Christian Trudesen dør den 16. april 1904, og adkomsten ³⁾ til stedet overgår til svigersønnen "Gaardejer Niels Christensen af Hals som eneste myndige

1) Hartkorn betyder "hårdt korn", altså brødkorn, men tidligere var tønne hartkorn en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne).

Dengang al betaling foregik som byttehandel med konkrete varer var der brug for et fælles værdimål. Man besluttede at sammenligne alle varer med værdien af det såkaldte "hårde korn" eller hartkorn. Hartkorn måltet i tønder (ikke at forveksle med tønder land).

1 tønne = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.

Hartkorn blev brugt som skattegrundlag på landbrugsjord frem til 1903, men blev i mange år derefter indskrevet i skøder som angivelse af jordens bonitet.

2) Taxt 24 - Arealets størrelse skal ses i forhold til jordens bonitet, som er en vurdering af en jordbunds dyrkningsmæssige værdi. Danmarks bedste jord tildeltes takst 24, og alle andre jorde skulle sættes i forhold til denne, dvs. at en jord med takst 12 gav halvt udbytte. I øvrigt bliver i skødet fra 1875 angivet, at de udstykkede lodder var "bestaaende af ca 3 Tdr Land", så stedet har formentlig oprindeligt været på omkring 5 tønner land.

3) Adkomst bruges i betydningen "besiddelse af en rettighed til noget". Et dokument, som fastslår en adkomst, fx et skøde på en fast ejendom, kaldes et adkomstdokument. Dette kan være en skifteretsattest eller et skøde.

Luftfoto fra 1961 af Karl Johan Stræde 4. Til højre ses Karl Johan Stræde 2.

Foto: Aalborg Luftfoto, Det kgl. Bibliotek. Hals Arkiv, B14859.

Arving, som gift med Afdødes eneste Datter, Marie Jensen ⁴⁾. Ved skøde tinglæst ⁵⁾ samme dag sælges ejendommen til Nicolaj Thomsen. I skødet gøres opmærksom på, "at der paahviler Ejendommen en årlig Afgift til Aalborg Hospital ⁶⁾ af 2 Td. [byg] pr. Td. Hartkorn, hvilken Afgift, der fremtidig udredes af Køberen, anslaaes til en Kapitalværdi af 75 Kr."

Denne årlige afgift havde eksisteret, siden Aalborg Hospital i 1856 solgte deres "Gaard under Matr No 6 i Østerhassing", hvor afgiften blev påført ejendommen som en hæftelse. Denne hæftelse har sidenhen fulgt alle udstykninger fra hovedmatriklen, og denne hæftelse bliver først slettet i 1922.

Ved folketællingen i 1906 bor Nicolaj Thomsen på ejendommen sammen med hustru og 4 børn. Han angives at være "Daglejer ved Teglværk".

1906

Ved skøde af 16. juni 1906, tinglæst 29. juni, sælger Nicolaj Thomsen sin ejendom til Niels Chr. Pedersen. Foruden ejendommens bygninger medfølger "Komfur, Kakkellovne,

Grubegyde, Hylde og Rækker, Brøndværk og Brandredskaber, samt Ejendommens Gødning og Fourage ⁷⁾, ligesom ogsaa Koen, hvorimod jeg [sælgeren] forbeholder mig den øvrige Besætning, derunder Fjerkræet, og Ejendommens Inventarium og Avlsredskaber samt Kartofflerne og Kornet, som jeg selv skal besørge aftærsket, de øvrige Rodfrugter faar Køberen".

1907

Niels Chr. Pedersen beholder ikke ejendommen ret længe, for ved skøde af 19. februar 1907, tinglæst 1. marts, sælger han denne til Carl Johansen.

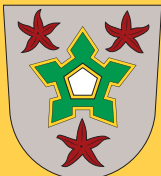
Ved folketællingen i 1911 bor "Husmand [og] Kreaturhandler" Carl Christian Johansen på ejendommen matr. nr. 6i på Øster Hassing Mark sammen med hustruen Inger Marie Johansen og 8 børn (Søren,

⁴⁾ Hartkorn Kvindens stilling som berettiget eller forpligtet kan gennem tiden udledes af den lovgivning, som afspejler familiernes og slægternes forhold. De europæiske retssystemer har siden antikken fastholdt, at en hustru var underlagt mandens værgemål i økonomiske og processuelle forhold. Enker var derimod ofte stillet meget lig mænd i formueretlig henseende. Dette gjaldt også i Danmark. Ugifte kvinder opnåede allerede i 1857 ligestilling med mænd vedrørende økonomisk råderet, arv og adgang til næringsudøvelse, mens en gift kvinde først i 1925 opnåede fuld ligestilling med sin ægtemand. Derfor overtages svigersønnen Niels Christensen adkomsten i stedet for datteren Marie Jensen.

⁵⁾ Tinglæst - I dag bliver et skøde udfærdiget af en advokat, underskrevet ved denne og senere tinglyst i retten. Dengang, hvor folk ikke nødvendigvis kunne læse og skrive, blev skødet ført ind i tingbogen af tingskriveren i retten, hvorefter det blev læst op og underskrevet. Et dokument var før Tinglysningssloven af 1926 tinglæst, når det var oplæst i retten i et offentligt retsmøde.

⁶⁾ Aalborg Hospital, der ligger mellem Adelgade, Klosterjordet, Bispensgade og Gravensgade, er opstået af det år 1431 grundlagte Helliggandskloster (Aalborg Kloster). Efter Reformationens indførelse omdannedes klosteret til et almindeligt hospital for fattige og syge, under styrelse af en forstander. Aalborg Hospital havde tidligere en hel del fæstegårde i den forhenværende Hals Kommune (1970-2006).

⁷⁾ Fourage er et udtryk som bruges om foder, især hestefoder.

Ejendommen Karl Johan Stræde 4 fotograferet i efteråret 2018.

Foto: Ove Jakobsen, Hals Arkiv, B12586.

Axel, Holger, Ottilia, Valdemar, Helga, Herta og Elvina).

Ved folketællingen i 1921 bor "Handelsmand" Carl Johansen, hustruen, 5 børn (Holger, Berta, Elvine, Albert og Asta) og barnebarnet Karl Børge (søn af datteren Ottilia) på stedet.

Ved folketællingen i 1925 er "Kreaturhandler [og] Landmand" Carl Chr. Johansen blevet enkemand, kun sønnen Albert, datteren Asta og barnebarnet Børge bor hjemme, og nu er der en husbestyrerinde i huset. Ved folketællingen i 1930 bor kun datteren Asta og barnebarnet Børge hjemme ved Carl Johansen.

1931

Ved skøde tinglyst 30. marts 1931 overtager Peter Olsen ejendommen.

1935

Ved skøde tinglyst 26. april 1935 overtager Mads Jensen Elsnab ejendommen.

Ved folketællingen i 1940 bor ægteparret Mads Peter Jensen Elsnab (født 1868) og hustruen Maren Jensen Elsnab (født 1874) på ejendommen på Karl Johan Stræde 4.

o. 1944

På grund af hul i de tilgængelige digitaliserede ejendomsoplysninger kendes tidspunktet for det næstkommende ejerskifte ikke nøjagtigt, da denne oplysning alene er baseret på hukommelsen.

Omkring 1944 overtager Oluf og Laura Olesen stedet på Karl Johan Stræde 4. Parret, som har sønnerne Frode (født 1918) og Poul (født 1920), kommer fra gården Kirkegaard på Føltvedvej 1. Ægteparret bliver boende på stedet frem til deres død. Oluf Frode Olesen (født 1884) dør i 1955. Hustruen Laura Marthine Olesen (født 1887) dør i 1968 og begravnes ved siden af sin mand på Øster Hassing gamle kirkegård.

1969

Ved skøde tinglyst 15. august 1969 overtager Ib Johansen stedet. Han har firmaet Gandrup Sejl. Ægteparret Ib og Jutta Johansen har 2 døtre.

I 1969 inddrages matr. nr. 6k under matr. nr. 6i, så stedet fremover kun består af sidstnævnte matrikelnummer. Stedets tilliggende er på dette tidspunkt på 1.801 m², så en af forgængerne på ejer listen har solgt jord fra.

1982

Ved skøde tinglyst 15. august overtager Jutta Johansen Karl Johan Stræde 4.

2005

Den 12. juli 2006 overtager Conny Anette Jørgensen stedet på Karl Johan Stræde 4. Hun er datter af Emmy og Lars Chr. Jørgensen på Hølundvej 52.

I dag [marts 2020] består stedet af matr. nr. 6i med et jordtilliggende på 1.801 m².